

تأمین نقدینگی و برنامه‌ریزی جامع
نوشداروی بازار دارو

پیش از آنکه دیر شود

در صورت حمایت نکردن از تولیدکنندگان، با مشکلات جدی
در تأمین دارو مواجه خواهیم شد

شیمای جهان بخش / هر از چندگاهی دارویی نایاب می‌شود و چند روز بعد مسئولان قول تأمین آن را می‌دهند. این دارو تأمین می‌شود؛ داروی دیگری نایاب و باز هم روز از نو و روزی از نو. همین چند وقت پیش بود که داروی بیماران دیابتی نایاب شد، بعد هم این داستان ادامه‌دار شد و هر بار قرعه به نام یکی افتاد. یک روز بیماران «ام‌اس» و روز دیگر بیماران «هموفیلی» و بعد بیماران «سرطانی»؛ حتی کودکان هم از این گردونه جا نمانده‌اند. کافی است سری به داروخانه‌های سطح شهر بزنید. حتی داروخانه‌های ۱۳ آبان، هلال احمر و ۲۹ فروردین هم که روزی آخرین امید بیماران برای یافتن داروها بودند، این روزها گاه دست رد به سینه آنها زده‌اند یا تعدادی از داروی مورد نیاز را تحویل و بخشی دیگر را به چند روز بعد موکول کرده‌اند تا بیمار دوباره یکی دو هفته بعد، روال صف و شلوغی را طی کند و اگر خوش شانس باشد، تعدادی از داروهای مورد نیازش را بگیرد. علاوه بر قیمت داروها، اینکه تا چه زمانی قرار است این روند ادامه داشته باشد و اینکه آیا برای تأمین بموقع نیازهای دارویی برنامه‌ریزی شده است یا نه، از جمله سؤال‌هایی است که ذهن همه بویژه بیماران خاص را درگیر کرده است.

می‌شود و نظارتی بر آن وجود ندارد. قاچاق دارو به کشورهای همسایه هم به دلیل تفاوت نرخ ارز بسیار زیاد است و همه این‌ها دست به دست هم داده تا گاهی در داخل با مشکل مواجه باشیم.

مشکل فقط مربوط به صنعت داروسازی نیست

دکتر خویی می‌گوید: البته باید به این نکته توجه داشته باشیم که تمام کمبودها تنها مربوط به صنعت داروسازی نیست و نمی‌شود این قضایا را از یک وجه بررسی کنیم. صنعت داروسازی به صنایع متعدد دیگری گره خورده که هرکدام از آن صنایع وقتی مختل شوند، خود به خود اثرات خود را روی تولید دارو می‌گذارند. ببینید در یک مقطع سرم در کشور کمیاب شد و دلیلش این بود که امکان تأمین ظرف برای بسته‌بندی این محصول وجود نداشت. گاهی در تأمین شیشه مشکل پیش می‌آید، گاهی در تأمین کاغذ و مقوا... همه این‌ها دست به دست هم می‌دهد و اختلال ایجاد می‌کند. تولید اسپری‌های تنفسی که این روزها در داروخانه با کمبود آن مواجه هستیم هم به دلیل عدم تأمین جامل، با کاهش تولید روبه‌رو شده و این یکی از علل در دسترس نبودن آن است.

گفتن از کمبودها، به کمبود دامن می‌زند

مشاور عالی رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سؤال که در کدام داروها بیشتر کمبود وجود دارد، می‌گوید: گفتن دقیق از کمبودها، هم به کمبودها دامن می‌زند و هم در میان مردم نگرانی و دلهره ایجاد می‌کند. در شرایطی که کمبودها اعلام می‌شود، برای مثال، یک بیمار انسولینی به جای یک انسولین ۶ عدد یکجا می‌خرد و به این ترتیب ۵

حتی اگر دارو تحریم نباشد جابه‌جایی ارز برای خرید، معضل ما است

«سید حمید خویی»، دبیر انجمن علمی داروسازان ایران، عضو هیأت علمی گروه داروسازی بالینی دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران و مشاور عالی رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «ایران» شرایط کمبود دارو را مربوط به امروز و دیروز نمی‌داند و می‌گوید: در تمام ۴ دهه گذشته با چنین شرایطی مواجه بوده‌ایم و فقط شدت آن کم و زیاد می‌شده است. البته این شرایط به نسبت در تمام کشورها وجود دارد اما در کشور ما به علت نوسانات ارزی و از آن مهم‌تر تحریم‌ها گاهی این وضعیت پررنگ‌تر می‌شود. می‌دانید که در هیچ کشوری تمام مواد اولیه دارو در داخل تولید نمی‌شود و نیاز است بعضی مواد اولیه وارد شود. اما خرید خارجی نیازمند جابه‌جایی ارز است و همان‌طور که می‌دانید این امکان برای ایران فراهم نیست. یعنی حتی اگر به طور کلی فروش دارو به ایران تحریم نباشد، همین جابه‌جایی ارز معضلی است که عملاً شرایط را برهم زده است. بعضی داروها هم مثل داروهای بیماری‌های پروانه‌ای اصلاً به ایران فروخته نمی‌شود.

توسعه ناصر خسرو در فضای مجازی در غیاب برخورد قاطع مسئولین

دکتر خوبی یکی دیگر از دلایل مهم بازار آشفته دارو را بی برنامه‌گی و عدم برخورد قاطع دولت با قاچاق می‌داند و می‌افزاید: در سال‌های اخیر استفاده از بستر شبکه‌های مجازی برای توزیع داروی قاچاق شرایطی را پدید آورده که ناصر خسرو سابق دیگر در تمام کشور گسترده شده است. در حال حاضر داروهای نایاب و حتی گاهی داروهای مخدر از طریق فضای مجازی معامله

کرونا بخش قابل توجهی از بودجه بهداشتی کشور را بلعید

دبیر انجمن علمی داروسازان ایران، این موضوع را هم یادآور می‌شود: نباید عامل بزرگی مثل کرونا را فراموش کنیم. در ۳ سال اخیر، درگیری با کرونا کل بازار دارویی را به هم ریخت و دولت را مجبور کرد که ۲ سال تمام، همه توجه خود را روی تأمین داروهای کرونا و واکسن متمرکز کند. در حالی که این موضوع بخش قابل توجهی از بودجه بهداشت کشور را بلعیده بود، هم منابع ارزی و هم ریالی برای تأمین داروهای غیرکرونا کمیتر شد و در حال حاضر پیامدهایش را شاهد هستیم.

در هیچ کشوری تمام مواد اولیه دارو در داخل تولید نمی‌شود و نیاز است بعضی مواد اولیه وارد شود. اما خرید خارجی نیازمند جابه‌جایی ارز است و همان‌طور که می‌دانید این امکان برای ایران فراهم نیست. یعنی حتی اگر به طور کلی فروش دارو به ایران تحریم نباشد، همین جابه‌جایی ارز معضلی است که عملاً شرایط را برهم زده است. بعضی داروها هم مثل داروهای بیماری‌های پروانه‌ای اصلاً به ایران فروخته نمی‌شود.

